

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Jitky Zavřelové a Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **O. K.**, zast. Mgr. Pavlem Grünerem, advokátem se sídlem Bělehradská 1094/4, Karlovy Vary, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 10. 2024, čj. MV-126325-4/SO-2024, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 4. 2025, čj. 33 A 41/2024-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví uvedeným rozhodnutím ze dne 10. 10. 2024 žalovaná zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 25. 6. 2024, čj. OAM-4085-9/TP-2024 (dále též „rozhodnutí správního orgánu I. stupně“). Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně zamítl žádost žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu dle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), neboť dospěl k závěru, že žalobkyně nesplnila podmínky pro vyhovění žádosti stanovené v § 68 odst. 2 písm. e) téhož zákona.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované žalobou, kterou Krajský soud v Plzni (dále též „krajský soud“) zamítl. Ztotožnil se se správními orgány, že žalobkyně nesplnila podmínku nepřetržitého pobytu na území po dobu nejméně 5 let před podáním žádosti. Podobně jako správní orgány nepřisvědčil argumentaci, že bylo třeba zohlednit, že nepřítomnost žalobkyně na území ČR byla ze závažných důvodů, a proto mělo být z více dob nepřítomnosti žalobkyně započítáno vícero období. I podle jeho názoru celková doba nepřítomnosti žalobkyně ve svém souhrnu přesáhla akceptovatelných 310 dnů

nepřítomnosti na území ČR. Proto nebylo lze vyhovět žádosti žalobkyně o udělení povolení k trvalému pobytu dle § 68 zákona o pobytu cizinců. Krajský soud souhlasil i s tím, že v daném řízení se uplatní zásada koncentrace řízení, a proto bylo na žalobkyni, aby včas a v dostatečném rozsahu předložila tvrzení a označila k tomu relevantní důkazy. Pokud tedy žalobkyně vznesla některá tvrzení poprvé až v odvolacím řízení, správní orgán postupoval správně, když se jimi vzhledem ke koncentraci řízení nezabýval.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů obsahově podřaditelných pod § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Nesouhlasila se závěrem krajského soudu a správních orgánů, že ke dni podání žádosti nepobývala na území ČR více než pět let. Stěžovatelka opustila území ČR z vážných důvodů souvisejících s úmrtím jejího manžela, resp. z dalších závažných důvodů. Území ČR tak opustila po dočasnou dobu z výjimečných důvodů, které neměly být vzhledem ke své povaze dle čl. 4 Směrnice 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, do doby nepřítomnosti započítávány. V rámci odvolacího řízení nadto uplatnila další důvody nepřítomnosti, těmi se však žalovaná nezabývala. Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil.

[4] Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaná souhlasila s posouzením provedeným krajským soudem. Dle žalované kasační stížnost nepřináší novou relevantní argumentaci, která by správnost rozhodnutí zpochybňovala. Navrhla proto zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda je kasační stížnost přijatelná. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. totiž platí, že rozhodoval-li před krajským soudem o věci specializovaný samosoudce a kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud jako nepřijatelnou. Nejvyšší správní soud přijme kasační stížnost k věcnému přezkumu pouze v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to i) z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo potřeby překonání judikatury, nebo ii) v případě zásadního pochybení krajského soudu (usnesení NSS z 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[6] Kasační stížnost není přijatelná.

[7] Nejvyšší správní soud se již zabýval výkladem § 68 zákona o pobytu cizinců, na základě kterého správní orgány odůvodnily nemožnost vyhovět žádosti stěžovatelky. Podle uvedeného ustanovení se cizinci povolení k trvalému pobytu vydá tehdy, pokud ke dni podání žádosti pobývá na území nepřetržitě po dobu nejméně 5 let a pokud jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 6 po sobě jdoucích měsíců a ve svém souhrnu 310 dnů. Platí přitom, že pokud jedno období nepřítomnosti cizince na území ze závažných důvodů (např. těhotenství, narození dítěte, závažné onemocnění apod.) nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců, je nepřetržitost pobytu zachována [srov. § 68 odst. 1 a § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2023, čj. 6 Azs 33/2023-35].

pokračování

[8] Správní orgány i krajský soud nahlížely na věc v souladu s výše uvedeným. S poukazem na obsah správního spisu dovodily, že podmínku pro udělení povolení k pobytu stanovenou v § 68 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců stěžovatelka nesplnila, neboť doba její nepřítomnosti na území ČR v rozhodujícím období 5 let před podáním žádosti přesáhla ve svém souhrnu 310 dnů. Překročení uvedené doby vylučuje udělení trvalého pobytu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2023, čj. 6 Azs 33/2023-35).

[9] Není současně pravdou, že by nezapočítaly dobu nepřítomnosti na území ČR od 15. 4. 2021 do 20. 4. 2021, která bezprostředně navazovala na úmrtí jejího manžela (dne 12. 4. 2021). Správní orgány současně odůvodnily, proč nemohly zohlednit další tvrzenou dobu nepřítomnosti.

Krajský soud případně dodal, že i kdyby správní orgány zvolily jako období nepřítomnosti po smrti manžela období pozdější, tj. od 16. 5. 2021 do 22. 5. 2021, nemělo by to s ohledem na možnost započítání pouze jednoho období na konečné rozhodnutí žádný vliv, neboť by se celková doba nepřítomnosti stěžovatelky na území ČR snížila z 321 dnů na 320, tj. stále by překračovala maximální možný limit nepřítomnosti na území (viz výše).

[10] Tvrzeným rozporem § 68 zákona o pobytu cizinců se Směrnicí 2003/109/ES, o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále též „směrnice“), se pak zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 15. 6. 2016, čj. 9 Azs 95/2016-29, ve kterém mj. uvedl, že Česká republika závazky ze směrnice transponovala do zákona o pobytu cizinců novelou č. 161/2006 Sb., která nabyla účinnosti dne 27. 4. 2006. Z § 68 odst. 1 zákona o pobytu cizinců přitom vyplývají dvě náležitosti nepřetržitého pobytu po dobu 5 let před podáním žádosti, a sice *oprávněnost pobytu a fyzická přítomnost na území*. Takový výklad podporuje mj. bod 6 preambule směrnice, podle něhož pobyt cizince by měl být oprávněný a nepřetržitý, aby bylo možno prokázat, že dotyčná osoba se v zemi usídlila (srov. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 18. 10. 2012, C-502/10, *Singh*). V této souvislosti lze odkázat i na rozsudek Soudního dvora ze dne 17. 7. 2014, C-469/13, *Tahir*, podle něhož *„podmínka pobývat bezprostředně před podáním dotčené žádosti oprávněně a nepřetržitě na území dotčeného členského státu po dobu pěti let, stanovená v čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/109, je nezbytnou podmínkou pro získání postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta podle uvedené směrnice“*. Pokud je pak odkazováno na čl. 4 odst. 3 pododstavec 2 směrnice, ten uvádí, že členské státy jsou oprávněny nevzít v úvahu období nepřítomnosti na území ve zvláštních nebo výjimečných případech, avšak takové období nepřítomnosti musí být v souladu s vnitrostátními předpisy. Směrnice tedy opravňuje členské státy nezohlednit nepřítomnost na území ve zvláštních nebo výjimečných případech, akcentuje však nutnost souladnosti s vnitrostátními předpisy. Jak již bylo výše naznačeno, zákonodárce do zákona o pobytu cizinců vložil, že pokud jedno období nepřítomnosti cizince na území ze závažných důvodů (např. těhotenství, narození dítěte, závažné onemocnění apod.) nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců, je nepřetržitost pobytu zachována [srov. § 68 zákona o pobytu cizinců a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 11. 2023, čj. 6 Azs 33/2023-35]. Důraz na nemožnost zohlednění opakovaných nepřítomností akcentuje i další judikatura, dle které platí, že *„nepřítomnost cizince na území republiky ze závažných důvodů, není-li delší než 12 po sobě jdoucích měsíců, může být v průběhu trvání pobytu na území republiky pouze jediná, nikoliv opakovaná“* (důraz přidán soudem, srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2016,

čj. 8 Azs 36/2016-41). Z uvedených důvodů tak nebyla dána nutnost položení předběžné otázky z důvodu výkladových pochybností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2007, čj. 3 As 22/2006-138, č. 1321/2007 Sb. NSS, či rozsudek Soudního dvora ze dne 6. 10. 1982, ve věci 283/81, *Srl CILFIT*). Pro úplnost lze dodat, že ústavně zaručené subjektivní právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 7. 2021, sp. zn. I. ÚS 1370/21, či ze dne 1. 2. 2022, sp. zn. IV. ÚS 58/22). Je věcí suverénního státu, za jakých podmínek připustí pobyt cizinců na svém území (viz např. nálezy Ústavního soudu ze dne 27. 11. 2018, sp. zn. Pl. ÚS 41/17, ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07 atp.).

[11] S ohledem na konstantní judikaturu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, čj. 2 As 17/2009-60, ze dne 4. 11. 2015, čj. 3 Azs 162/2015-43, ze dne 3. 3. 2016, čj. 10 Azs 95/2015-36, nebo ze dne 29. 8. 2016, čj. 7 Azs 99/2016-36) lze souhlasit i s tím, že se v daném řízení uplatní zásada koncentrace řízení. Pokud tedy stěžovatelka až v odvolání uplatnila nová tvrzení stran své nepřítomnosti (liturgické obřady a onemocnění Covid-19), nemohla se jimi žalovaná zabývat. Lze dodat, že ze spisu vyplývá, že stěžovatelka byla správním orgánem I. stupně seznámena s podklady prvostupňového rozhodnutí (viz výzvu správního orgánu I. stupně ze dne 26. 4. 2024). V ní byla vyrozuměna i o tom, na základě čeho správní orgán neshledává splnění podmínky 5 let nepřetržitého pobytu, přičemž jí bylo umožněno doložit i důvody dle § 68 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Na uvedenou výzvu však stěžovatelka nikterak nereagovala. Konstantní judikatura současně ukládá, že povinnost tvrdit a doložit závažné důvody, pro které bylo nutné vycestovat z území ČR, má cizinec (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2021, čj. 10 Azs 226/2020-52, ze dne 12. 3. 2015, čj. 9 Azs 12/2015-38, či ze dne 4. 11. 2009, čj. 2 As 17/2009-60).

[12] Kasační argumentace tak podle Nejvyššího správního soudu nezakládá přijatelnost kasační stížnosti. Kasační stížnost nevyvolává otázky, které by dosud nebyly v judikatuře řešeny nebo byly řešeny rozdílně či vyžadovaly učinit judikaturní odklon. V daném případě nedošlo ani k zásadnímu pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud naopak posoudil případ v souladu s ustálenou judikaturou, od níž Nejvyšší správní soud neshledal důvod se odchýlit.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 soudního řádu správního. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch. Žalované, které by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně 23. června 2025

Tomáš Foltas
předseda senátu